Avsender: Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer
NORWAY

44519-105-73

WSP NORGE AS AVD TRONDHEIM
Postboks 185 Sentrum
0102 OSLO
NOR

MOTTATT
25 APR 2018
WSP

Fylkeskommunens uttalelse til høring planprogram NTNU campusutvikling, Trondheim

Informasjon: Digital post fra Trøndelag fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune sender ut post digitalt.
Dette er i tråd med regjeringens digitaliseringsprogram, der digital kommunikasjon skal være førstevalg i samhandlingen mellom det offentlige og innbygger eller næringsliv.

Posten distribueres til mottakerens valgte sikre digitale postkasse eller meldingsboks i Altinn, dersom vi har registrert ditt fødsels- eller organisasjonsnummer. (I motsatt fall går brevet ut til mottaker via posten.)

* Privatpersoner blir varslet på den e—postadressen eller mobiltelefonnummeret den enkelte selv har oppgitt i kontakt- og reservasjonsregisteret. Du kan sjekke opplysningene dine i kontakt- og reservasjonsregisteret på nettstedet https://www.norge.no/

* Bedrifter/organisasjoner kan lese dokumentet elektronisk i «Min meldingsboks» på https://www.altinn.no via rollen «Kommunale tjenester». Varsel sendes til registrert e-postadresse.

Dokument som ikke er åpnet i Altinn innen 2 døgn etter at det er tilgjengelig i meldingsboksen, blir skrevet ut og sendt via Posten.
Dokument som evt. ikke er åpnet i din digitale postkasse blir ikke sendt ut via Posten.

Digitalt førstevalg — veien til raskere, enklere og sikrere samhandling med Trøndelag fylkeskommune

105#459:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:1

Trøndelag fylkeskommune
Seksjon Plan

WSP NORGE AS AVD TRONDHEIM
Postboks 185 Sentrum
0102 OSLO

Vår dato:	19.04.2018	**Vår referanse:**	201801498-8	**Vår saksbehandler:**
Deres dato:		**Deres referanse:**	Att Arnhild Herrem	Vegard Hagerup

Fylkeskommunens uttalelse til høring planprogram NTNU campusutvikling, Trondheim

Fylkesutvalget i Trøndelag behandlet saken i møte 17.04.2018 som sak 120/18. Protokoll er vedlagt. Dette er fylkeskommunens endelige uttalelse til høring av planprogram.

Vedtaket viser til fylkesrådmannens saksframlegg og brev fra Riksantikvaren. Disse er vedlagt og inngår som en del av uttalelsen.

Med vennlig hilsen

Vegard Hagerup

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
-Protokoll fylkesutvalget sak 120/18
-Fylkesrådmannens saksframlegg
-Brev fra Riksantikvaren, datert 06.04.2018

Vedlegg:
NTNU Campus Vedtak i fylkesutvalget
NTNU campus , fylkesrådmannes saksframlegg
NTNU Campus - Riksantikvarens innspill

Kopimottakere:
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
STATENS VEGVESEN REGION MIDT TRONDHEIM KONTORSTED

Postadresse: Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer

Bankkonto: 86017685300
IBAN: NO8486017685300
BIC/SWIFT: DABANO22

Telefon: 74 17 40 00
Epost: postmottak@trondelagfylke.no
Org.nr: 817 920 632

105#460:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:2

105#461.97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:3

Trøndelag fylkeskommune

Saksprotokoll

NTNU campusutvikling, Trondheim - høring av planprogram

Arkivsak-dok.	201801498
Saksbehandler	Vegard Hagerup

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	17.04.2018	120/18

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 17.04.2018 sak 120/18

Fylkesutvalgets vedtak
1.Trøndelag fylkeskommune ser positivt på det som ligger i forslag til planprogram og i kommunens utleggingsvedtak og mener det bør legges til grunn for videre utvikling av Campus.

2. Planprogrammet bør vise til Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag, vedtatt i Fylkestinget desember 2017.

3.I den videre detaljplanlegging bør det spesielt tas hensyn til verneverdiene ved utformingen av ny bebyggelse rundt Studentersamfundet og Statsarkivet. Sikten mellom Midtbyen og Hovedbygningen bør også bevares. Fylkeskommunen bidrar gjerne i videre dialog for å finne gode løsninger, både for disse områdene og for en god kobling mellom Hesthagen og Gløshaugen-platået.

4.For mer detaljerte råd og kommentarer vises til fylkesrådmannens saksframlegg og Riksantikvarens brev av 06.04.2018

Votering

Fylkesrådmannens innstilling	Enstemmig vedtatt

Fylkesrådmannens innstilling:

1.Trøndelag fylkeskommune ser positivt på det som ligger i forslag til planprogram og i kommunens utleggingsvedtak og mener det bør legges til grunn for videre utvikling av Campus.

2. Planprogrammet bør vise til Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag, vedtatt i Fylkestinget desember 2017.

105#462:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-32575956f6a38:4

3.I den videre detaljplanlegging bør det spesielt tas hensyn til verneverdiene ved utformingen av ny bebyggelse rundt Studentersamfundet og Statsarkivet. Sikten mellom Midtbyen og Hovedbygningen bør også bevares. Fylkeskommunen bidrar gjerne i videre dialog for å finne gode løsninger, både for disse områdene og for en god kobling mellom Hesthagen og Gløshaugen-platået.

4.For mer detaljerte råd og kommentarer vises til fylkesrådmannens saksframlegg og Riksantikvarens brev av 06.04.2018

105#463:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:5

Trøndelag fylkeskommune

Arkivsak-dok.	201801498-3
Saksbehandler	Vegard Hagerup

Saksgang	**Møtedato**	**Utvalgssaksnr**
Fylkesutvalget	17.04.2018	

NTNU campusutvikling, Trondheim - høring av planprogram

Fylkesrådmannens innstilling:

1.Trøndelag fylkeskommune ser positivt på det som ligger i forslag til planprogram og i kommunens utleggingsvedtak og mener det bør legges til grunn for videre utvikling av Campus.

2. Planprogrammet bør vise til Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag, vedtatt i Fylkestinget desember 2017.

3.I den videre detaljplanlegging bør det spesielt tas hensyn til verneverdiene ved utformingen av ny bebyggelse rundt Studentersamfundet og Statsarkivet. Sikten mellom Midtbyen og Hovedbygningen bør også bevares. Fylkeskommunen bidrar gjerne i videre dialog for å finne gode løsninger, både for disse områdene og for en god kobling mellom Hesthagen og Gløshaugen-platået.

4.For mer detaljerte råd og kommentarer vises til fylkesrådmannens saksframlegg og Riksantikvarens brev av 06.04.2018

Vedlegg:

1. Oversendelsesbrev
2. Utleggingsvedtak i Bygningsrådet 06.03.2018
3. Forslag til planprogram
4. PP presentasjon for Fylkesutvalget 20.3.18 og Regionalt planforum 21.3.18
5. Riksantikvarens brev av 06.04.2018

Øvrig bakgrunnsmateriale er lagt ut på:
https://www.trondheim.kommune.no/campus/

Sammendrag

Forslag til planprogram angir prinsippene for utbygging av NTNU Campus og skal etter hvert følges opp av mer detaljerte reguleringsplaner. I henhold til utleggingsvedtaket i bygningsrådet skal det ikke bygges i Høyskoleparken. Dette gjør at konfliktnivået både i forhold til naboer, grøntinteresser og kulturmiljø nå er betydelig redusert. Fylkesrådmannen vil slik tilrå det som nå ligger inne i planprogrammet.

105#464:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:6

Bakgrunn:

Regjeringen besluttet 8.9.2015 at man ønsket å få utredet hvordan NTNU kunne samle sin virksomhet rundt Gløshaugen i Trondheim. I august 2017 sluttet regjeringen seg til anbefalingen fra NTNUs styre om utbygging i hovedsak vest for Gløshaugen, dvs i retning Elgesetergate og St Olavs hospital. Områdene sørover fra Gløshaugen-platået ble avsatt som sekundært utbyggingsområde.

I formannskapet 7.6.2017 ble det bestemt at det skal utarbeides et planprogram som beskriver alternativer, og i sluttbehandlingen tar stilling til foretrukket overordnet konsept. Planprogrammet skal angi en prinsipplan for en samlet campus og hvilke rammer og føringer som skal gjelde, samt forslag til utredninger som skal inngå i konsekvensutredninger for senere reguleringsplaner.

Regjeringen besluttet 19.1.2018 konsept for samling av campus. Campus skal utvikles videre som et helhetlig og sammenhengende prosjekt med tverrfaglig samling av fagmiljøer rundt Gløshaugen. Staten skal blant annet finansiere nybygg på 92 000 m² brutto og ombygging av 45 000 m² brutto av eksisterende arealer på NTNU.

Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag behandlet i 2016 en rapport om overordnet lokalisering av NTNU Trondheim (sak 239/16). Fylkesutvalget anbefalte da en løsning i retning av Elgeseter gate – eventuelt kombinert med en utvikling nordover mot Midtbyen.

Faktiske opplysninger:

Dette planprogrammet avklarer hovedrammene for den fysiske utviklingen av Campus-området. Høringsfrist er 04.05.2018.

Planprogrammet er ikke en formell plan, men gir føringer for videre prosess. Når planprogrammet er fastsatt av bystyret i september 2018, skal det følges opp av mer detaljerte og juridisk bindende reguleringsplaner for de enkelte delområdene.

Hovedtrekkene i planprogrammet ble presentert for Fylkesutvalget i møte 20.03.2018 og i regionalt planforum 21.03.2018.

Det mer detaljerte innholdet i planprogrammet går fram av vedleggene. NTNU har utredet ca 300.000m2, noe som gir godt rom for framtidig utvidelse:

105#465:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:7

MOTTATT
25 APR 2018
WSP

Byggeområder NTNU har utredet

- Et attraktivt og levende bycampus
- Bærekraftig bymiljø
- Sosial bærekraft og folkehelse
- Samarbeid

- Samla potensiale nær 300.000 m²
- Ulik måloppnåelse, modenhet, usikkerhet, kostnad
- Ulik faglig lokalisering må være mulig
- Store nok bygningskompleks
- Styrket forbindelse Øya-Gløshaugen-Kalvskinnet
- Stor fleksibilitet er nødvendig
- Rom for samarbeidspartnere
- Framtidige utvidelser

NTNU Kunnskap for en bedre verden

Da forslag til planprogram ble behandlet i bygningsrådet 06.03.2018, ble en del områder tatt ut av planprogrammet. Dette gjelder foreslåtte bygninger i Høyskoleparken og langs Klæbuvegen (se utkryssing på kartet under).

Bygningsrådets anbefaling

- Planprogram vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn/høring
- Utbygging på areal regulert til campusformål eller som enkelt kan omreguleres
- Utbygging på areal som er avsatt til grønnstruktur i KPA bør unngås
- Elgeseter park og de nordlige delene av Høyskoleparken bevares
- Ikke bygging i park langs Klæbuveien
- Forslag til tomter som bør vurderes
- Omfanget av tomter må tilpasses reelt behov
- Forbindelseslinjer mellom Gløshaugenplatået og områder mot vest må i størst mulig grad planlegges uten bygg
- Krav før sluttbehandling: prinsipplan, avgrensing av kommende detaljplaner, rammer og føringer, arealregnskap, modell
- Tydeliggjøre mål om nullutslippscampus

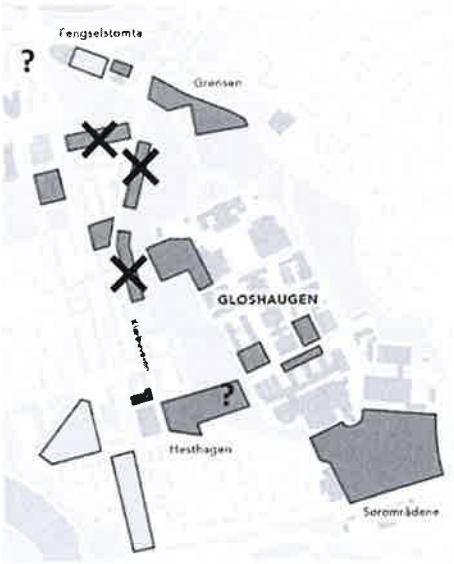

NTNU Kunnskap for en bedre verden

105#466:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:8

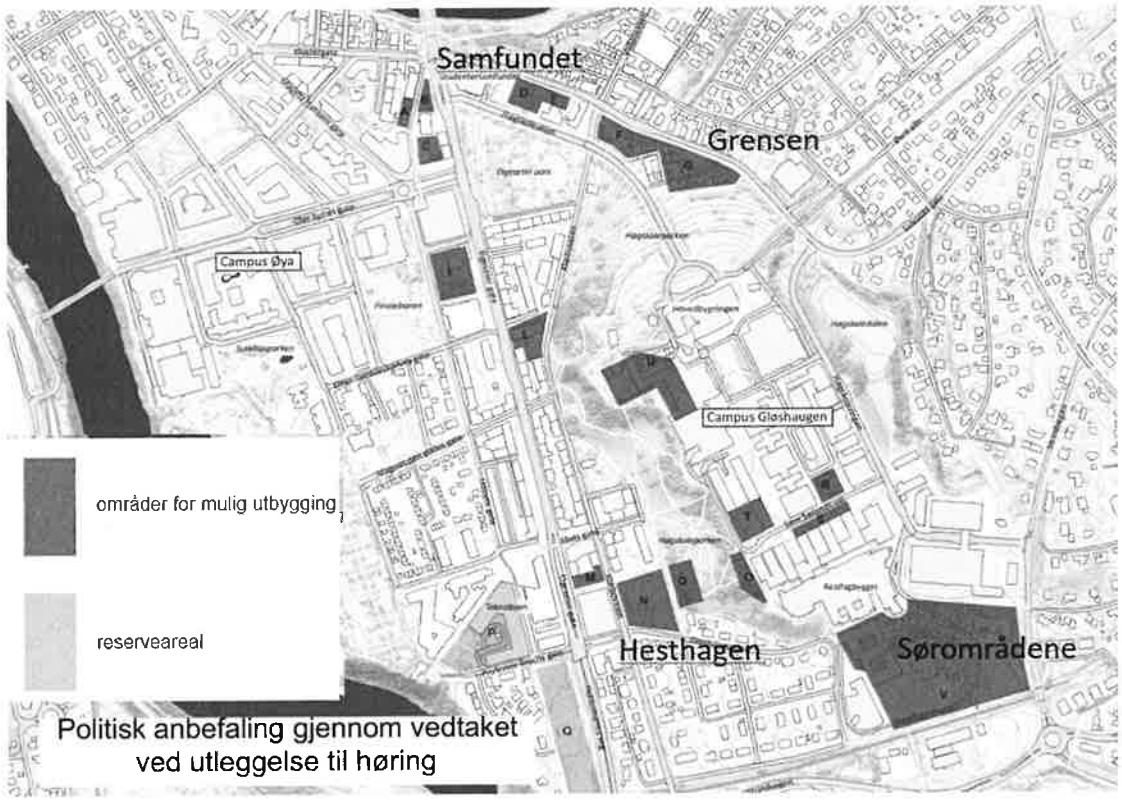

Forslag på høring

Fylkesrådmannens drøfting:

Nasjonale/regionale interesser og verdiskaping.
Utviklingen av NTNU har stor nasjonal/regional betydning, også i et nærings- og utviklingsperspektiv. Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag, vedtatt i Fylkestinget desember 2017, understreker betydningen av kunnskapsmiljøene i Trondheim, og forutsetter tett samhandling mellom universitet og arbeidsliv for å sikre tilgang til kompetanse til trøndersk arbeidsliv.

Slik er det viktig å følge opp målene i pkt 3.4 i planprogrammet. Særlig gjelder dette nettverk av knutepunkt og et levende laboratorium.

Dermed må NTNU få mulighet til å utvikle seg, også på lang sikt. Dette momentet bør tillegges stor vekt. Slik mener fylkesrådmannen at fylkeskommunen bør ha et overordnet fokus på å få en god og langsiktig løsning for Campus.

I følge NTNU gir det som nå er foreslått tilstrekkelige utviklingsarealer, men handlingsrommet blir selvfølgelig mer begrenset i og med at en del utbyggingsmuligheter er tatt ut av planprogrammet. Koblingen inn mot Midtbyen blir også noe mer utydelig når det nå ikke legges opp til utbygging i Høyskoleparken. Slik vil nok søområdene bli mer aktuelle for videre utvikling.

Planprogrammets hovedtrekk om utvikling i retning av Elgeseter gate er for øvrig i tråd med Fylkesutvalgets anbefaling i sak 239/16.

105#467:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:9

Klima
En samling av NTNU rundt Elgeseter gate og i nærheten av Midtbyen vil tilrettelegge for mindre bilbruk og mer bruk av kollektivtrafikk, sykkel og gange enn i dag. Kombinert med begrensninger på parkering og gode bygningstekniske løsninger vil dette være positivt i et klimaperspektiv.

Folkehelse og friluftsliv
Parkområdene rundt Gløshaugen er et mye benyttet rekreasjonsområde. I og med bygningsrådets vedtak 06.03.2018 blir mesteparten av disse områdene bevart. I et friluft- og folkehelseperspektiv er dette positivt.

Kulturminner og kulturmiljø
Det er store kulturmiljøinteresser i området. Deler av Høyskoleparken og Høyskoleplatået er fredet, og området er omgitt av bygningsmiljøer med betydelig bevaringsverdi. Det at Gløshaugen ligger som en høytliggende «festning» omgitt av grønne parkområder gir Gløshaugen et karakteristisk landskapsdrag som det er verdt å bevare. Det samme gjelder den monumentale «aksevirkningen» gjennom Høyskoleparken opp til den fredede hovedbygningen.

Det er et uttrykt ønske fra NTNU at ny bebyggelse skal planlegges og utvikles i forhold til eksisterende bebyggelse. Spesielt viktig er dette når det gjelde byggehøyde.

I og med bygningsrådets utleggingsvedtak blir kulturminneverdiene i all vesentlighet ivaretatt. Fylkesrådmannen vil likevel minne om tre forhold som er nevnt planprogrammet og som er særlig viktige å ivareta:

1.Utviklingsområdet «Grensen» nord i området ligger i siktaksen mellom Midtbyen og Hovedbygningen på Gløshaugen. Denne sikten var i sin tid en viktig premiss ved etableringen av NTH og bygging av hovedbygningen, og det er fortsatt viktig at Gløshaugen synes fra byen. Ny bebyggelse må utformes slik at denne tydelige sikten beholdes. For øvrig bør eventuell utbygging i Grensen-området ta hensyn til den eldre trehusbebyggelsen innen området.

2.Utbygging av «fengselstomta» ved Studentersamfundet og ved Statsarkivet bør ta hensyn til den bevaringsverdige eksisterende bebyggelsen i området.

3.Fylkesrådmannen mener det er en god løsning å bygge på parkeringsplassen på Hesthagen, og fylkeskommunen har tidligere akseptert dette. Når det gjelder terrengforskjellen mellom Hesthagen og Gløshaugen-platået, mener fylkesrådmannen at man kan akseptere en forbindelse med heis her ut fra hensyn blant annet til universell utforming. En slik forbindelse bør ikke utformes som en stor og massiv bygning, og den bør i minst mulig grad blokkere grøntdraget.

Fylkesrådmannen viser for øvrig til innspill fra Riksantikvaren, datert 06.04.2018 (vedlegg 5). Riksantikvaren peker på flere av momentene over og ber om at kulturminneverdiene tillegges stor vekt i det videre arbeidet med campusutviklingen og at den gode dialogen opprettholdes. På vanlig måte fremmes Riksantikvarens uttalelse gjennom fylkeskommunen som regional kulturminnemyndighet.

105#468:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:10

Kollektivtrafikk
Området vil få en svært god kollektivdekning, også gjennom metrobusslinjer. Selv om planprogrammet ikke tar konkret stilling til løsninger for Elgesetergate, bør man i den videre planleggingen sikre kollektivtrafikken en god framkommelighet langs denne gata.

Fylkesrådmannens konklusjon og anbefaling:

Fylkesrådmannen ser positivt på det materialet som er sendt på høring og mener det sammen med bygningsrådets utleggingsvedtak bør legges til grunn for videre utvikling av Campus. Planprogrammet kan med fordel vise til Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag.

I den videre detaljplanlegging bør det spesielt tas hensyn til tilpassing av på bebyggelse rundt Studentersamfundet og statsarkivet og sikten mellom Midtbyen og Hovedbygningen, jevnfør også innspill fra Riksantikvaren. Fylkesrådmannen bidrar gjerne i videre dialog for å finne gode løsninger.

105#469:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:11

SAKSBEHANDLER
Aase Hogfeldt-Eskevik og Kristine Johansen

VÅR REF. 17/01524-9 DERES REF.

ARK. B - Bygninger

GML 324 (Trondheim) Trondheim - ST

INNVALGSTELEFON

DERES DATO

VÅR DATO
06.04.2018

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus, Postboks 2560
7735 STEINKJER

NTNU campusutvikling, Trondheim kommune. Høring av forslag til planprogram

Det vises til oversendelse av forslag til planprogram for samlet campus for NTNU i Trondheim. Riksantikvaren har førstelinjeansvar for kulturminner som er forskriftsfredet etter kulturminneloven § 22 a og vårt innspill er relatert til disse kulturminnene.

Riksantikvaren ble i møte den 5.4.2018 orientert om planprogrammet og videre prosess i saken. Med bygningsrådets vedtak av 6.3.2018 utgikk lokaliseringsalternativene i den fredete Høyskoleparken og Elgeseter Park. Riksantikvaren er glad for at det kulturhistorisk viktige grøntdraget rundt NTNU ivaretas.

Nasjonale kulturhistoriske verdier som berøres av planprogrammet
Gløshaugen er et unikt og historiefortellende bygningsmiljø av svært høy arkitektonisk og kulturhistorisk verdi som representerer det ypperste av teknisk utdanningshistorie i Norge. Anlegget er tegnet av arkitekt Bredo Greve og har et formalt og storslått preg. Hovedbygningen, i samspill med parkanlegget, danner en markant fasade mot byen og domkirken. De øvrige fredete bygningene, som er formålsbygget til spesifikke tekniske disipliner, ligger i aksen bak og følger opp formspråket i hovedbygningen.

Sør for Gløshaugen ligger Lerchendal gård. Anlegget er fredet som et bygnings-, arkitektur- og kulturhistorisk viktig eksempel på en lystgård, som da den ble etablert på 1770-tallet lå utenfor Trondheim by.

Av byggeområder som ble lagt ut på høring i planprogrammet har Riksantikvaren følgende merknader:
Gløshaugen
Riksantikvaren er opptatt av at de fredete bygningene og grøntanlegget på Gløshaugen ikke påvirkes negativt i forbindelse med Campusutviklingen. Byggeområdene U og T ligger inntil de fredete bygningene Gamle Elektro og Gamle Fysikk. Riksantikvaren ser at det er et handlingsrom på begge områder, men vi har ikke grunnlag til å uttale som om detaljutforming på dette stadiet. Vi imøteser dialog knyttet til forstående mulighetsstudie i området.

Grensen og fengselstomten
Riksantikvaren har førstelinjeansvar for den fredete alleen langs Høgskolevegen. Det er svært viktig at utbygging i området ikke svekker trærnes levevilkår. Inngrep i grunnen og endring av dekke i nærheten av trærnes rotsone må avklares med Riksantikvaren.

105#470:97e7effb-ab19-4e6f-a15f-325759516a38:12

Videre er Riksantikvaren opptatt av at Hovedbygningens kontakt med byen opprettholdes. På grunnlag av mulighetsstudien for Grensen-området vil vi kunne utdype dette ytterligere. Riksantikvaren forutsetter at utredningen av de geotekniske forholdene også undersøker mulige negative konsekvensene eventuelle tiltak i området vil ha for de fredete bygningene i området.

I området for øvrig er det andre store kulturminneinteresser, som eksempelvis trehusbebyggelsen i Grensen, Statsarkivet og Studentersamfunnet. Riksantikvaren forutsetter at Fylkeskommunen redegjør for disse.

Sør-området
Riksantikvaren vurderer at utvikling i sør-området er en god løsning som muliggjør ivaretakelse av kulturhistoriske verdier nord for Gløshaugen. Det er imidlertid viktig at Lerchendal gård hensyntas i det videre arbeidet.

Vi ber om at kulturminneverdiene tillegges stor vekt i det videre arbeidet med campus-utviklingen og at den gode dialogen opprettholdes.

Vennlig hilsen

Kristine Johansen
Seksjonssjef

Aase Hogfeldt-Eskevik
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Mette Bye, Trondheim kommune, Postboks 2300 Sluppen, 7004 TRONDHEIM

105#471:97e7:effb-ab19-4e6f-a15f-3257595f6a38:13